

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра румунської та класичної філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного факультету

проф. Бунчук Б.І.

“26” серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

ЛАТИНСЬКА МОВА
(назва навчальної дисципліни)

Вибіркова дисципліна

Освітньо-професійна програма «Культурологія»
(назва програми)

Спеціальність 034 Культурологія
(код, назва)

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
(шифр, назва)

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Факультет філологічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

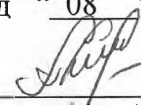
Робоча програма навчальної дисципліни «*Латинська мова*» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Культурологія», за спеціальністю 034 Культурологія, галузі знань 03 «Гуманітарні науки», затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 3 від «27» квітня 2022 року).

Розробники: __ к.філол. н., доц. Загайська Галина Михайлівна __
/Викладачі к.філол. н., доц. Чакал Інеса Степанівна __
__ к.філол. н., доц. Любімова Оксана Василівна __
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри румунської та класичної філології

Протокол № 1 від “ 08 ” серпня 2024 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Паладян К.І.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від “ 12 ” серпня 2024 року

Голова методичної ради філологічного факультету

(підпис)

Антофійчук А.М.
(прізвище та ініціали)

© Загайська, 2024 рік
© Чакал, 2024 рік
© Любімова, 2024 рік

1. Мета навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни „Латинська мова” – підготовка майбутніх культурологів на основі знання латинської мови до поглибленого вивчення курсів античної, середньовічної культури, культури епохи Відродження, античної і середньовічної літератури, сучасних європейських мов. Курс вивчення латинської мови передбачає оволодіння студентами граматики латинської мови і максимуму латинських слів, продуктивних для лексичного фонду латинської мови; вироблення навичок читання та перекладу зі словником адаптованих та оригінальних текстів античних авторів; засвоєння міжнародної лінгвістичної термінології; вміння розуміти та пояснювати мовні явища, усвідомлювати механізми, що ведуть до збагачення словникового складу мови; ознайомлення з історією та культурою античного світу, зокрема з відомими висловами римських авторів, які мали великий вплив на розвиток європейської культури та її важливі періоди (Середні віки, Відродження, Класицизм, Просвітництво); з'ясування місця латинської мови в історії світової культури.

Мета курсу полягає не лише у безпосередньому накопичуванні знань, а й у формуванні навиків самостійно ці знання шукати і вміло користуватися ними в практичній професійній діяльності.

Досягненню поставленої мети сприяє вирішення таких **завдань**:

- дати студентам систему теоретичних знань з фонетики, морфології, синтаксису (частково), словотворення латинської мови;
- сформувати знання про граматичні категорії іменника, прикметника, числівника, займенника, дієслова;
- подати лексичний мінімум (бл. 500 кореневих слів), що дозволить студентів-філологу читати зі словником латинські тексти, перекладати їх рідною мовою;
- забезпечити студентів умінь відтворювати парадигму самостійних частин мови, визначати граматичні форми в контексті та поза контекстом;
- сформувати у студентів уміння читати, перекладати латинські тексти, в яких використано елементи історії античного світу;
- запропонувати студентам 200 латинських крилатих висловів з відповідниками в українській та англійській мовах, античну поезію.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова» студент повинен

Знати:

- знати і розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови й літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;
- розуміти основні принципи перекладу і засоби до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;

- аналізувати мовні одиниці, визначаючи їхню взаємодію, характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- здійснювати комплексний філологічний, доперекладацький та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- основні віхи історії латинської мови та її значення для культурології;
- правила латинського читання і вимови; наголос, довготу і короткість складів;
- відмінкові закінчення іменників усіх відмін;
- відмінювання прикметників I-II та III відмін;
- розряди займенників;
- історичний розвиток латинської наукової термінології;
- базові фонетичні, морфологічні, синтаксичні особливості латинської мови;
- найуживаніші латинські наукові терміни;
- латинські прислів'я і крилаті вислови.

Вміти:

- читати латинською мовою, правильно розставляючи наголоси в словах;
- розбирати та аналізувати структуру словосполучень, які представляють собою найважливіші філологічні терміни;
- аналізувати особливості словотвірної структури філологічних термінів;
- відмінювати іменники I-V відмін;
- узгоджувати прикметники з іменниками та відмінювати їх;
- утворювати ступені порівняння прикметників;
- відмінювати дієслова різних дієвідмін у теперішньому, минулому та майбутньому часі дійсного та умовного способу в активному та пасивному стані;
- розуміти значення словотворчих елементів – латинських та грецьких коренів, префіксів, суфіксів, етимології терміна;
- читати, аналізувати й перекладати (зі словником) адаптовані латинські тексти, а також оригінальні твори.

У результаті вивчення вибіркової дисципліни «Латинська мова» студенти зможуть набути таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати набуті знання у практичних цілях і приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 3. Знання і розуміння предметного поля та розуміння професії культуролога.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою (усно і письмово).

ЗК 5. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до критичного мислення.

ЗК 7. Здатність генерування нових ідей (креативність).

ЗК 8. Здатність працювати в команді та навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність до самонавчання та підвищення кваліфікації.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність володіти культурою діалогічного і полілогічного мовлення українською мовою, іноземними та класичними мовами в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, обумовленої професійними потребами та можливість отримання фахової інформації з іноземних джерел.

ФК 2. Здатність розуміти сутність культури як способу людського буття, аналізувати особливості розвитку культури в різні епохи та виявляти їх взаємозв'язок у межах культурно-історичної ситуації.

ФК 3. Здатність орієнтуватися у підходах до розуміння культури та її феноменів, аналізувати концептуальні уявлення про культуру, виявляти актуальні проблеми та тенденції розвитку сучасного культуротворчого процесу.

ФК 13. Здатність аналізувати світоглядні домінанти та визначати їх роль у формуванні певного типу культури та подальший розвиток світової культури загалом.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.

ПРН 14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефахівцями.

ПРН 15. Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною та іноземними мовами з урахуванням мети спілкування та соціокультурних особливостей його контексту.

ПРН 16. Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2-й	1-й, 2-й	3	90	–	30	–	–	60		залік
Заочна	–	–		–	–	–	–	–	–		–

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
Теми навчальних занять	Змістовий модуль 1. ФОНЕТИКА ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА І.											
Тема 1. Вступ до історії латинської мови та її значення для культурології.	3		1			2						
Тема 2. Phonetica. Alphabetum Latinum. Accentus. (Фонетика. Латинський алфавіт. Наголос).	3		1			2						
Тема 3. Morphologia. Verbum. Praesens indicativi activi. (Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного стану).	6		2			4						
Тема 4. Imperativus praesentis (Наказовий спосіб теперішнього часу).	2					2						

Тема 5. Nomen Substantivum. Substantiva primae et secundae declinationum (Іменники 1 та 2 відмін).	6		2		4						
Тема 6. Praepositiones (Прийменники).	2				2						
Тема 7. Nomen Adiectivum. Adiectiva primae-secundae declinationis (Прикметники 1 та 2 відмін).	6		2		4						
Тема 8. Pronomina personalia, possessiva, pronomen reflexivum, adiectiva pronominalia (Займенники особові, присвійні, зворотній, займенникові прикметники).	2				2						
Тема 9. Imperfectum et Futurum I (primum) indicativi activi (Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану. Майбутній час недоконаного виду активного стану).	6		2		4						
Тема 10. Genus passivum temporum systematis infecti (Пасивний стан часів системи недоконаного виду).	4		2		2						
Тема 11. Синтаксис пасивної конструкції.	2				2						
Тема 12. Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота № 1.	2		2								
<i>Разом за ЗМ 1</i>	<i>44</i>		<i>14</i>		<i>30</i>						

Теми навчальних занять	Змістовий модуль 2. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА II											
Тема 1. Substantiva tertiaе declinationis (Іменники 3 відміни).	4		2			2						
Тема 2. Adiectiva tertiae declinationis (Прикметники 3 відміни).	6		2			4						
Тема 3. Pronomina demonstrativa, determinativa, relativa, interrogativa, indefinita, negativa (Займенники: вказівні, відносні, питальні, неозначені, заперечні).	2					2						
Тема 4. Gradus comparatiōnis adiectivōrum (Ступені порівняння прикметників).	4		2			2						
Тема 5. Adverbium. Gradus comparatiōnis adverbiōrum (Прислівник. Ступені порівняння прислівників).	2					2						
Тема 6. Declinatio quarta et quinta nominum substantivorum (Іменники 4 та 5 відмін).	4		2			2						
Тема 7. Activum temporum systematis perfecti (Часи системи перфекта активного стану).	4		2			2						
Тема 8. Verba anomala (Неправильні дієслова).	2					2						
Тема 9. Formae verbales. Неособові форми дієслова (Participia, Gerundium, Gerundivum, Supinum).	2					2						

Тема 10. Passivum temporum systematis perfecti (Часи системи перфекта пасивного стану).	4		2		2						
Тема 11. Verba deponentia, semideponentia, defectiva, impersonalia (Відкладні та напіввідкладні, неправильні, безособові).	2				2						
Тема 12. Nomen Numerale (Числівник).	4		2		2						
Тема 13. Modus coniunctivus (Умовний спосіб).	2				2						
Тема 14. Coniunctio. Particula. Interiectio (Сполучник, частка, вигук).	2				2						
Тема 15. Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота № 2	2		2								
<i>Разом за ЗМ 2</i>	<i>46</i>		<i>16</i>		<i>30</i>						
Усього годин	90		30		60						

3.3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. ФОНЕТИКА ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА I.	
1	Вступ до історії латинської мови та її значення для культурології.	1
2	Phonetica. Alphabetum Latinum. Accentus. (Фонетика. Латинський алфавіт. Наголос).	1
3	Morphologia. Verbum. Praesens indicativi activi. (Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного стану).	2
4	Nomen Substantivum. Substantiva primae et secundae declinationum (Іменники 1 та 2 відмін).	2
5	Nomen Adiectivum. Adiectiva primae-secundae declinationis	2

	(Прикметники 1 та 2 відмін).	
6	Imperfectum et Futurum I (primum) indicativi activi (Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану. Майбутній час недоконаного виду активного стану).	2
7	Genus passivum temporum systematis infecti (Пасивний стан часів системи недоконаного виду).	2
8	Систематизація та узагальнення. МКР № 1	2
	Змістовий модуль 2. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА II.	
1	Substantiva tertiae declinationis (Іменники 3 відміни).	2
2	Adiectiva tertiae declinationis (Прикметники 3 відміни).	2
3		
4	Gradus comparatiōnis adiectivōrum (Ступені порівняння прикметників).	2
5	Declinatio quarta et quinta nominum substantivorum (Іменники 4 та 5 відмін).	2
6	Activum temporum systematis perfecti (Часи системи перфекта активного стану).	2
7	Passivum temporum systematis perfecti (Часи системи перфекта пасивного стану).	2
8	Nomen Numerale (Числівник).	2
9	Систематизація та узагальнення. МКР № 2	2

3.4. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА (ІНДЗ)

№	<i>Назва теми</i> Змістовий модуль 1. ФОНЕТИКА ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА I.	Кількість балів
1	Відомості про латинську мову та її місце в індоєвропейській сім'ї мов. Періодизація історії латинської мови. Пам'ятки римської писемності. Народно-розмовна латинська мова (sermo vulgaris) як джерело романських мов. Середньовічна латина як продовження письмової латинської мови. Доля латинської літературної мови після падіння Західної Римської імперії та її роль в історії європейської, світової культури. Використання латинської мови у християнській літературі. Латинська мова і Новий час (с. 10-16).	1
2	Phonetica. Alphabetum Latinum. Accentus. Фонетика. Латинський алфавіт. Наголос. Походження латинського	2

	алфавіту. Види вимови: класична латинська та середньовічна латинська вимова. Вправи і завдання для читання ¹ (с.21-25).	
3	Morphologia. Verbum. Praesens indicativi activi. Морфологія. Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного стану. Вправи і завдання (с. 31-37).	2
4	Imperativus praesentis. Наказовий спосіб теперішнього часу. Вправи і завдання (с. 32-37).	1
5	Nomen Substantivum. Substantiva primae et secundae declinationum. Іменник. Іменники першої та другої відмін. Вправи і завдання (с. 42-49).	2
6	Praepositiones. Прийменники (с. 44-45).	2
7	Nomen Adiectivum. Adiectiva primae-secundae declinationis. Прикметник. Прикметники першої та другої відмін. Вправи і завдання (с. 53-59).	2
8	Pronomina personalia, possessiva, pronomina reflexivum, adiectiva pronominalia. Особові займенники, присвійні, зворотний займенник, займенникові прикметники. Вправи і завдання (с. 54).	2
9	Imperfectum et Futurum I (primum) indicativi activi. Минулий та майбутній час (перший) дійсного способу активного стану. Вправи і завдання (с. 62-70).	2
10	Genus passivum temporum systematis infecti. Пасивний стан часів системи інфекта. Вправи і завдання (с. 74-80).	2
11	Синтаксис пасивної конструкції. Вправи і завдання (с.79).	2
12	Систематизація та узагальнення. МКР № 1	10
Змістовий модуль 2. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА II.		
1	Substantiva tertiae declinationis. Іменники третьої відміни. Вправи і завдання (с. 84-91).	1
2	Adiectiva tertiae declinationis. Прикметники третьої відміни. Вправи і завдання (с. 97-102).	1
3	Pronomina demonstrativa, determinativa, relativa, interrogativa, indefinita, negativa. Вказівні займенники, означальні, відносні, питальні, неозначені, заперечні. Вправи і завдання (с. 99).	1
4	Gradus comparationis adiectivorum. Ступені порівняння прикметників. Вправи і завдання (с. 108-114).	2
5	Adverbium. Gradus comparationis adverbiorum. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Вправи і завдання (с. 111).	1
6	Declinatio quarta et quinta nominum substantivorum. Четверта і п'ята відміни іменників. Вправи і завдання (с. 117-122).	2

¹ Усі вправи і завдання подаються за підручником: Макар І.С., Любімова О.В. Латинська мова для студентів факультету іноземних мов = Latin language for students of Foreign languages department : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 192 с.

7	Activum temporum systematis perfecti. Активний стан часів системи перфекта. Вправи і завдання (с. 129-136).	1
8	Verba anomala. Неправильні дієслова. Вправи і завдання (с. 130-132).	2
9	Formae verbales (Participia, Gerundium, Gerundivum, Supinum). Дієслівні форми (дієприкметники, герундій, герундив, супін). Вправи і завдання (с. 141-145).	1
10	Passivum temporum systematis perfecti. Пасивний стан часів системи перфекта. Вправи і завдання (с. 149-155).	2
11	Verba deponentia, semideponentia, defectiva, impersonalia. Відкладні дієслова, напіввідкладні, недостатні, безособові. Вправи і завдання (с. 149-155).	1
12	Nomen Numerale. Числівник. Вправи і завдання (с. 158-163).	2
13	Modus coniunctivus. Praesens coniunctivi activi et passivi. Умовний спосіб. Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Вправи і завдання (с. 170-173).	1
14	Coniunctio. Particula. Interiectio. Сполучник. Частка. Вигук. Вправи і завдання (с. 170-173).	2
15	Систематизація та узагальнення. МКР № 2	10

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Під час викладання курсу «Латинська мова» застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, методи пояснення, інструктаж, бесіда, навчальна дискусія, метод проблемного викладення, репродуктивний метод, перекладно-граматичний метод, практичні заняття із застосуванням перевірок та проведенням короткотермінових контрольних робіт, поточне тестування, усне опитування.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

5.1. Критерієм підсумкового оцінювання є досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання навчальної дисципліни.

5.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре

Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
Незадовільно	F (0-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5.3. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: контрольні роботи, стандартизовані тести, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Кожен студент опановує навчальний курс «Латинська мова» протягом II семестру, склавши залік, й одержує підсумкові оцінки відповідно до Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Форми контролю: відвідування практичних занять та робота на них, виконання практичних завдань, ІНДЗ (у рамках самостійної роботи студента), тестування, диктанти, вивчення напам'ять латинської фразеології, культурологічної термінології і лексики, сентенцій та латинських крилатих висловів, переклад оригінальних і адаптованих текстів з латинської мови на українську і навпаки.

Форма підсумкового контролю: залік.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1. Фахова (основна)

1. *Макар І.С., Любімова О.В.* Латинська мова для студентів факультету іноземних мов = Latin language for students of Foreign languages department: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 192 с.
2. URI <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9680>
3. *Макар І.С., Любімова О.В.* Основи латинської мови для студентів-філологів: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 119 с.
4. *Оленич Р.М., Оленич І.Р., Чернюх Б.В.* Латинська мова: навчальний посібник. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. Львів: Світ, 2008. 472 с.
<https://www.scribd.com/document/434243149/Lingua-Latina-2008-ООЧ>
5. *Ревак Н.Г., Сулим В.Т.* Латинська мова (для неспеціальних факультетів): [підручник]. Вінниця: Нова Книга, 2006. 440 с.

6. *Сенів М. Г., Альошина І. Г.* Латинська мова: підруч. для студ. гуманіт. ф-тів. Вид. 3-тє, доповн. і поліпш. Донецьк: Ноулідж, 2009. 350 с.
7. *Сторчова Т.В., Гуменюк Ж.Г.* Латинська мова: підручник. К.: Видавничий Дім „Слово”, 2015. 512 с.
8. *Трофимук М.С. Трофимук О.П., Трофимук М.М.* Латинсько-український словник. Львів: СПОЛОМ, 2012. 700 с.
9. *Чакал І.С., Любімова О.В.* Латинська мова для студентів факультету іноземних мов = Latin language for students of Foreign languages department : навч.-метод. посібник; друге вид., випр. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 196 с.
URI <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10094>
10. *Чуракова Л.П.* Латинсько-український та українсько-латинський словник – понад 25 тисяч слів та словосполучень. К.: Чумацький Шлях, 2009. 617 с.
11. *Яковенко Н.М., Миронова В.М.* Латинська мова: підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2009. 455 с.
<http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk681116.pdf>

7.2. Допоміжна

1. *Бойко Н., Миронова В.* Українсько-давньогрецько-латинський словник. 2-е вид., доп. К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2012. 271 с.
<http://www.pinax.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/Українсько-давньогрецько-латинський-словник.pdf>
2. *Вацеба О.А., Олійник Л.Р.* Lectura Latina: [Навчальний посібник]. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2008. 200 с.
3. *Грищенко С.П.* Контрольні завдання і тести з латинської мови для студентів-філологів. Частина 1. К.: Наук. світ, 2001. 72 с.
4. *Гуменюк Ж.Г., Сторчова Т.В.* Латинська мова: навчальний посібник для студентів гуманітарних факультетів. – 3-тє вид., переробл. К.: Кондор, 2011. 340 с.
5. Енциклопедичний словник класичних мов / Звонська Л.Л., Корольова Н.В., Лазер-Паньків О.В. та ін.; За ред. Звонської Л.Л. 2-ге вид. випр. і допов. К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. 552 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Zvonska_Lesia/Entsyklopedychnyi_slovykh_klasych_nykh_mov.pdf
6. *Звонська Л.Л., Шовковий В.М.* Латинська мова: [Підруч. для студ. відділень класичної філології та ін. філолог. спеціальностей]. К.: Книга, 2003. 528 с. (2-е вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 711 с).
7. *Корж Н.Г., Луцька Ф.Й.* Із скарбниці античної мудрості : Словник. 2-е вид., доп. і переробл. К.: Вища шк., 1994. 351 с.
8. Латинсько-український, українсько-латинський словник / *Л.П.Скорина, О.А.Скорина*. К.: Обереги, 2004. 448 с.
9. *Литвинов В.Д.* Латинсько-український словник. К.: Українські пропілеї, 1998. 712 с.

10. *Литвинов В.Д., Скорина Л.П.* 500 крилатих латинських висловів. Тексти. Латино-український словник + англійські, німецькі, французькі, іспанські відповідники. К.: Індоєвропа, 1993. 321 с.
11. *Лучканин С.М.* Нариси з історії класичної філології: [Навчальний посібник для магістрантів і студентів спеціальності „класична філологія”]. К.: Наук. світ, 2004. 202 с.
12. *Лучканин С.М.* Латинські сентенції (крилаті латинські вислови) з історико-літературним коментарем : навч. посіб. із вивч. латин. афоризмів для студ. Ін-ту філол. та іст. фак. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. К.: Наук. світ, 2008. 136 с. Бібліогр. : с. 128-133.
13. *Макар І.С., Любімова О.В.* Збірник завдань для модульного контролю з латинської мови. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. 168 с.
14. Мудрість народна – мудрість міжнародна. Прислів'я, приказки, крилаті вислови та мовні звороти дев'ятьма мовами / Укл. *Жовківський А.М., Жовківська Г.А., Івасютин Т.Д., Макар Ю.І., Попеску І.В.* та ін. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
15. *Петришин М.Й., Загайська Г.М.* Legamus et exerceamus: навч. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 140 с.
16. *Петришин М.Й., Загайська Г.М.* Repetitorium Latinum. Pars prima. Зб. вправ для контрольних і самостійних робіт з лат. мови. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 170 с.
17. *Петришин М.Й., Загайська Г.М.* Repetitorium Latinum. Pars secunda. Збірник тестів для контрольних і самостійних робіт з лат. мови. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 190 с.
18. *Цимбалюк Ю.В.* Англо-латинсько-українсько-російський словник афоризмів. К.: Грамота, 2009. 408 с.
19. *Цимбалюк Ю.В.* Латинські прислів'я і приказки. К.: Вища шк., 1990. 436 с.
20. Ad usum cotidianum. Латинські прислів'я з історико-філологічним коментарем: [Навч.-метод. посібник] / Укл. *Г.М. Загайська.* Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 24 с.
21. *Mueller H.-F.* Latin 101: Learning a Classical Language. Course Guidebook / Hans-Friedrich Mueller. Chantilly, Virginia: The Great Courses 2013. 440 p.
22. *Wilczyński S., Pobiedzińska E., Jaworska E.* Porta Latina. Podręcznik do języka łacińskiego i kultury antycznej. Warszawa: Wydawnictwo szkolne PWN, 2005. 176 s.

8. Інформаційні ресурси

1. <http://ukrlife.org/main/prosvita/latyna2.htm>
2. <http://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-ln-uk>.
3. <https://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-ln-uk>
4. <https://latinaomnibus.pl/>
5. <https://la.wikibooks.org/wiki/>

5. <https://fld.udpu.edu.ua/latynska-mova-ochyma-studentiv-fakultetu-inozemnyh-mov/>
6. www.cambridgescp.com
7. (<http://www.medievist.org.ua>)

Додатково
(для контролю та самоконтролю роботи студента)

Розподіл балів, які отримують студенти
(залік)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль № 1												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	30
1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	10	

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Сумар на к-ть балів
Змістовий модуль № 2															
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	30
1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	10	

Поточне тестування та самостійна робота			Сумарна кількість балів
ЗМ № 1	ЗМ № 2	Кількість балів (залікова робота)	
T1-T12	T1-T15		
30	30		
		40	100